

วัฒนธรรมองค์กรโรงเรียนวัดด่านช้าง

การสร้างวัฒนธรรมองค์กร วัฒนธรรมองค์กร คือ ค่านิยมสำคัญที่องค์กรยอมรับเป็นรูปแบบของการสร้างค่านิยมร่วมความเชื่อ และความคาดหวังร่วม ที่จะกำหนดวิถีทางให้สมาชิกในองค์กรแสดงพฤติกรรมซึ่งจะนำไปสู่บรรทัดฐาน (Robbins ๑๙๙๐ : ๔๓๘) เนื่องจากองค์กรต่างๆ มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารให้ทันสมัยทันต่อสภาวการณ์ของโลก ทำให้องค์กรต้องตื่นตัวและเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง ถ้าคนในองค์กรขาดคุณภาพ องค์กรก็ไม่สามารถ ที่จะอยู่ได้นั้นวัฒนธรรมองค์กรจึงเปรียบเสมือนรากแก้วขององค์กร ซึ่งจะเป็นตัวผลักดันและขับเคลื่อนให้องค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จ ตามวิสัยทัศน์ภารกิจและกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งคนในองค์กรต้องช่วยกันดูแลและ เสริมสร้างให้วัฒนธรรมสอดคล้องกับทิศทางขององค์กร เพื่อนำพาองค์กรไปสู่อนาคต ค่านิยมคืออะไร การยอมรับนับถือและพร้อมที่จะปฏิบัติตามคุณค่าที่คนหรือกลุ่มคนมีอยู่ต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจเป็นวัตถุประสงค์อุดมคติรวมทั้งการกระทำด้านเศรษฐกิจสังคมจริยธรรมและสุนทรียภาพ ทั้งนี้โดยการประเมินค่าจากทัศนคติต่าง ๆ โดยถี่ถ้วนและรอบคอบแล้ว (พนัส หันนาคินทร์) โรงเรียนวัดด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๒ ได้กำหนดค่านิยม ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดทั้งในสถานศึกษา และรวมถึงค่านิยมของบุคลากรทุกฝ่าย โดยกำหนด ค่านิยมเพื่อการแสดงอัตลักษณ์ไว้ว่า “เก็บออม น้อมนำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” โดยค่านิยมและวัฒนธรรมเป็นปรัชญาของ โรงเรียนเป็นแนวปฏิบัติขององค์กรที่บุคลากรในองค์กรใช้เป็นมาตรฐานในการประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ว่าควร ปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นกรอบให้แก่องค์กรที่จะปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องและในทิศทางที่ถูกต้องอยู่ ตลอดเวลา โดยบุคลากรทุกคนจะต้องรับรู้และร่วมแรงร่วมใจปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานซึ่งจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยมที่กำหนด อันถือเป็นแกนของ “วัฒนธรรม องค์กร” ในความหมายของนิยามองค์กร ดังต่อไปนี้ โดยค่านิยมและวัฒนธรรมเป็นปรัชญาขององค์กรเป็นแนวปฏิบัติขององค์กรที่บุคลากรในองค์กรใช้ เป็นมาตรฐานในการประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ว่าควรปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติซึ่งจะเป็นกรอบให้แก่องค์กรที่จะ ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องและในทิศทางที่ถูกต้องอยู่ตลอดเวลาโดยบุคลากรทุกคนจะต้องรับรู้และร่วมแรงร่วมใจ ปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับ ค่านิยมที่กำหนด อันถือเป็นแกนของ “วัฒนธรรมองค์กร” ดังนี้

๑. วัฒนธรรมองค์กร กำหนดค่านิยมจากปัจจัยแห่งความสำเร็จ เมื่อพิจารณาวิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์องค์กรนั้น สามารถกำหนดค่านิยมและวัฒนธรรมได้ตามยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓ -๒๕๖๕ ของโรงเรียนวัดด่านช้าง ดังนี้ “เก็บออม น้อมนำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ตอนที่ ๒ ค่านิยม ความเชื่อ สื่อสารค่านิยมวัฒนธรรมองค์กรให้กลายเป็นพฤติกรรม การสื่อสารค่านิยมและวัฒนธรรมให้กลายเป็นพฤติกรรมนั้น องค์กรจำเป็นต้องกำหนดพฤติกรรมของบุคลากรที่องค์กรมุ่งหวังให้เหมาะสม และชัดเจนตามค่านิยมแล้ว จึงทำการสื่อสารให้บุคลากรในองค์กรรับรู้ผ่านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร พร้อมทั้งทาการรณรงค์ค่านิยมและวัฒนธรรม และการติดตามประเมินผลการรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กรต่อเนื่อง รวมทั้งต้องอาศัยการเป็นแบบอย่างที่ดีจากผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาทุกระดับ

ขั้นตอนที่ ๓ ความรู้ความสามารถในการทำงาน เสริมแรงพฤติกรรมตามค่านิยมและวัฒนธรรมในการปลูกฝังพฤติกรรมตามค่านิยมจะต้องมีการติดตามและประเมินผลพฤติกรรมดีเด่นในแต่ละหัวข้อเพื่อยกย่องข้าราชการที่มีพฤติกรรมดีเด่น และมีแนวทางการชื่นชมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมตัวอย่างในองค์กร

ขั้นตอนที่ ๔ สู่พฤติกรรมการแสดงออก โดยสร้างหลักประกันให้เกิดความต่อเนื่อง การสร้างความต่อเนื่องหรือการสืบสานวัฒนธรรมองค์กรเป็นกระบวนการที่สำคัญเพื่อให้เป็นวัฒนธรรมขึ้นมาโดยมีวิธีการดังนี้

๔.๑ การเรียนรู้คือ การปรับเปลี่ยนทัศนคติแนวคิดและพฤติกรรมอันเนื่องมาจากการได้รับประสบการณ์ ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น โดยเรียนรู้ในงานที่ทำเพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองให้สร้างงาน ทำงานอย่างสม่ำเสมอ

๔.๒ การทำงานเป็นทีม การทำให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรได้นั้นต้องอาศัยการผูกพัน การมีส่วนร่วม การปรับตัวที่เหมาะสม ถูกต้องตามหลักคุณธรรม โดยใช้หลักธรรมาภิบาล นิติธรรม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและเน้นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน ขององค์กร

๔.๓ การมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามจรรยาบรรณของข้าราชการที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรมอย่างสูงสุดในการปฏิบัติงานต่อองค์กร

๔.๔ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในองค์กร ความสัมพันธ์สามัคคีสมานฉันท์ปรองดอง เป็นส่วนสำคัญหลักในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพทั้งต่อผลการปฏิบัติงานส่วนตน และผลการปฏิบัติงานที่มี ประสิทธิภาพสูงในองค์กร

๔.๕ การทำประโยชน์เพื่อส่วนร่วม การเป็นแบบอย่างที่ดีเสียสละในองค์กร และการเป็นผู้มีจิตอาสาทำความดีเพื่อสังคม

รูปแบบวัฒนธรรมขององค์กร

โรงเรียนมีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเพื่อเป็นค่านิยมที่พึงามและได้กำหนดสู่คนรุ่นใหม่อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของโรงเรียน โดยมีการสร้างเสริมวัฒนธรรมในองค์กร ด้วยการสื่อสารในวงกว้าง ส่งผลให้เกิดการดำเนินงานที่ดีและต่อเนื่อง บุคลากรมีความผูกพันกับโรงเรียนและทำให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนที่ถ่ายทอดและถือปฏิบัติกันมาได้แก่

๑) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เช่นการประชุมประจำเดือน เพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงาน การพัฒนาต่างๆ ให้โรงเรียนมีความก้าวหน้า

๒) การสื่อสารที่เป็นรูปแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่นการสร้างไลน์กลุ่ม (Line Group) ของโรงเรียนเพื่อส่งข่าว สื่อสารระหว่างบุคคลและร่วมกันแสดงความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว

๓) สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC

๔) ผู้บังคับบัญชารับฟังความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาด้วยกัลยาณมิตร

๕) ท างานแบบพี่สอนน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน

๖) เอกลักษณ์ของโรงเรียน

“เก็บออม น้อมนำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

๗) สร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรและนักเรียน

๘) ธรรมเนียมปฏิบัติของบุคลากรและนักเรียนโรงเรียนวัดด่านช้าง

- แต่งกายชุดข้าราชการทุกวันจันทร์
- แต่งกายผ้าไทยทุกวันอังคารและวันศุกร์
- แต่งกายด้วยชุดกีฬาในวันพุธ
- น่องไหว้พี่ เพื่อนไหว้เพื่อนในทุกเช้า
- นั่งสมาธิก่อนเข้าเรียนทุกเช้า
- ต้อนรับบุคลากรหรือเพื่อนร่วมงานที่เข้ามาใหม่

ภาพกิจกรรมวัฒนธรรมขององค์กร

